

Perspectief Westwijk

CRa

College van Rijksadviseurs

P ideeën
werken

Tauw

g
Goderie Ecologisch Advies BV

wUrck
architectuur stedenbouw landschap

alba
concepts.

Gemeente Vlaardingen

WATERWEG WONEN

SYNCHROON
Met lef en liefde ontwikkelen

Opgave

“Als we de huidige staat van onze woonwijken zien als een eerste laag waarop nu doorgebouwd kan gaan worden, ontstaan er veel meer mogelijkheden”. Met deze uitspraak van de Rijksbouwmeester als aansporing schetst Team wURck een integraal Perspectief voor de Westwijk, robuust, veerkrachtig en pluriform.

Visie

Robuust raamwerk, flexibele invulling Om de veerkracht van de wijk te vergroten versterken we de ruimtelijke hoofdstructuur en tegelijk bieden we bij de invulling van dit raamwerk ruimte voor differentiatie, flexibiliteit en adaptatie.

Lokale bronnen en identiteiten benutten Waar mogelijk zetten we lokale bronnen en identiteiten in om het verschil te maken. Dat reikt van de ondergrond via de historische context tot de energievoorziening en de betrokkenheid van bewoners.

Nieuwe doelgroepen verleiden Om de bevolkingssamenstelling in een evenwichtiger vaarwater te brengen en het economisch draagvlak te vergroten maken we de wijk aantrekkelijk voor nieuwe bewoners en doelgroepen door hen te verleiden met een attractief en pluriform aanbod van woningen en woonmilieus.

Landschap terug in de stad In een gedenkwaardige omkering van het perspectief breiden we de stad niet langer uit in het landschap, maar brengen we het landschap terug in de stad.

Werken met water In de beste Hollandse traditie werken we met water: om de bodemdaling tegen te gaan, als bron van energie, om klimaatverandering op te vangen, ter vergroting van de biodiversiteit, als verrijking van de woonomgeving en als zoetwaterbuffer voor de stad.

Energietransitie als katalysator We zien de nakende energietransitie als katalysator voor het transformatieproces van de wijk en als aanjager van nieuwe sociale verbanden.

Circulaire gebiedsontwikkeling Het sluiten van kringlopen zou aan de basis moeten liggen van al ons denken en doen. Op het gebied van materiaal, maar ook van water, energie en natuur. We maken dit meetbaar en dus communiceerbaar.

Leitmotiv

Terug naar het veen In de hectiek van de naoorlogse woningnood is het eeuwenoud cultuurlandschap in de veenweidekern van Midden-Delfland onder de uitbreidingslocatie verdwenen. Veelal was er letterlijk sprake van ‘zand erover’. Dat oorspronkelijk veenlandschap willen we terugbrengen in de wijk. De maatregel die we daarvoor inzetten lijkt even simpel als doeltreffend: haal dat zand gewoon weer weg!

Verdichten èn verdunnen De semi-urbane monotonie van de wijk brengen we tot leven door zowel te verdichten als te verdunnen. Met urbane intensiteit en suburbane kalmte verrijken we het stedelijk repertoire van de Westwijk. Het nieuwe metrostation gaat ons daarbij helpen. Terwijl in Hoogkamer, Lage Weide en Weteringen verdunning leidt tot meer landschappelijke kwaliteit, is het station de aanleiding voor de realisatie van een stedelijke woonenclave.

Van Nu naar Straks

De visie en het leitmotiv hebben we uitgekristalliseerd in zes concrete ruimtelijke ambities die elkaar, geïntegreerd in het planconcept voor de hele wijk, versterken en aanjagen.

Kader We ontwikkelen een robuuste openbare ruimtestructuur die de vier buurten bindt en omkaderd. De Dr Wiarda Beckmansingel koppelt als lineaire parkzone het centrum en het stationsgebied als de twee programmatische zwaartepunten van de wijk.

Identiteit Dat kader maakt het mogelijk dat de buurten onderling sterker gaan verschillen. De buurten verschieten van kleur en ontwikkelen een eigen identiteit. Bewoners zijn niet alleen ‘Westwijkers’ maar ook mensen die zich kunnen vereenzelvigen met hun buurt.

Binnenstebuiten Het oorspronkelijke principe van groene diagonalen tussen buurt en centrum draaien we ‘binnenstebuiten’ en leggen in elke buurt een ruimtelijke relatie met het omringende (stads)landschap. Dat trekken we de buurt in.

Spons We knopen de losse einden van het watersysteem aan elkaar, maken we het stelsel fijnmaziger en vergroten het oppervlak aanzienlijk. De intentie is om van de ondergrond een spons te maken die op ieder noodzakelijk moment grote hoeveelheden schoon, zoet water kan absorberen of kan afstaan.

Doorwaadbaarheid We stellen voor om het stratenpatroon door te ontwikkelen met profielen waarin auto's, fietsers en voetgangers een gelijkwaardiger positie krijgen. En waarin de doodlopende eindjes worden doorgekoppeld zodat een fijnmazig netwerk ontstaat.

Mijn & Dijn Het gebrek aan duidelijkheid over wat openbaar is en wat niet is een symptomatische tekortkoming van de modernistische planningstraditie. We pleiten voor een heldere fysieke afbakening van bouwblokken; met binnentuinen waarin bewoners zich betrokken en veilig voelen.

Stadsflank Westwijk

Met dit voorstel trekken we het veen als het ware onder de wijk door. Westwijk wordt zo zélf onderdeel van het landschap en vormt als geheel de overgangszone tussen stad en buitengebied. De landschappelijke kwaliteit van het buitengebied is op deze wijze voor álle bewoners beleefbaar tot aan hun eigen voordeur. Vier onderscheidende buurten zorgen voor variatie en pluriformiteit. Voor nieuwkomers valt er weer iets te kiezen. Ook de buitenruimte verschiet van kleur. Het vergraven maaiveld is de basis voor het nieuwe stadsveen dat zich in verschillende gedaantes kan ontwikkelen: als waterrijke zones met gevarieerde oeverbeplanting, bloemrijk grasland, elzenbroekbosjes of boerenerf. Natuurinclusiever wordt het niet, met de terugkeer van de otter als ecologische stip op de horizon!

Hoogkamer en Zuidbuurt

Dat we ons ontwerpend onderzoek hebben gericht op Westwijk-zuid mag enerzijds opgevat worden als 'proeve van bekwaamheid', anderzijds vraagt de Zuidbuurt vanwege de scheve verhouding tussen particulier- en corporatiebezit (20/80%) en de matige leefbaarheid die daarvan het gevolg is, om urgent ingrijpen.

De slagenverkaveling van het veenweidelandschap loopt naadloos door in Hoogkamer, die daardoor met terugwerkende kracht stevig wordt verankerd in zijn bijzondere landschappelijke context. In Zuidbuurt gaan we tegelijkertijd verdunnen en verdichten: aan de oostrand dringt het waterlandschap tot diep in de wijk en genereert een idyllisch woonmilieu midden in het Stadsveen.

De Veenterpen

Dit nieuwe woonmilieu in Zuidbuurt bestaat uit een negental schiereilanden met de bestaande Mr. Verschuurstraat als centrale ruggengraat: de Veenterpen. Een rijk kleinschalig stadsveen met slootjes, rietoevers, vijverpartijen met waterplanten en essen- elzen en wilgensingels is de groenblauwe omgeving voor iedere woning, bestaand of nieuw.

Het Stationskwartier

De kloeke stedelijke blokken liggen in de zone tussen de lommerrijke Arij Koplaan en het spoor, met hun voeten in het Stadsveen. Vanuit elke woning kan je te voet naar het station via het bezonde veenplantsoen dat aan de woningen grenst. Je woont hier tussen stad en strand. Een compact en sfeervol 'patioplein' wordt de uitnodigende entree voor het station én voor de wijk!